

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

67. Rex Iafanapatani bello victus, Maschita vinculis elapsus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

retur maris reflui accessus : inter quæ totas dum vires exerunt , non ad eam , vt decuit , iactura aliqua leuandam ; sed incassum mouendam , conspicata inanes ad fugam conatus Badagarum turma in eam profilit , Christianis mortem voce ac manu ferens mare subit , cinctam vndique nauim expugnat , & capit , magna Lusitanorum strage ; dux ipse Cortignus cum decem aliis in seruitutem euadunt superstites. Meschitam de veste agnitum impacto barbarus inuadit acinace , caputque illius plaga immani findit ; præcipitatum in aquas ab aliis , prensoque nihilominus transtro in hærentem alius lethali vulnere læua sub mamilla hastili petit , gladioque insuper inflicto iam septies , pergebat absoluere , nisi vnus cuiuspiam clamore inhibitus redempturo viuum seruare maluisset , quàm perdere mortuum : sic difficile spirantem , & semimortuum Nacchi suo sistunt , vbi copiosi tor ex vulneribus iactura sanguinis , viribus , & animo linquitur , reuocato inde spiritu , labra vulnerum consuuntur , quorum tria lini traiectu duodecimo singula connecti oportuit aded late & immaniter hiabant : nudatus vt erat ad indusium intimum in urbem trahitur duorum itinere dierum nouis semper aliquot à barbarie ducentium vexationibus , & plagis ; illic Regi oblatum cum Præfecto eiusque decem militibus , proscibuntur ; redimendis pretium ponitur Pardalorum supra septem millia quingenti , ad conficiendam summam dimissis reliquis , Melchita obses retinetur aded constabat barbaris veneratio nostrorum apud Lusitanos , vt eorum vel vno ac propè moribundo pignus fidei ac lucri tenere se certius crederent , quam si ora totius Piscariæ Præfectum eiusque decem milites tenerent Lusitanos , quorum tamen singuli multis Indis solent ab iis pretio æquari.

67.
Rex Iafanaparan bello victus, Melchita vinculis elapsus.

Dum vincetus , & seruus inter barbaros Meschita , libertatis pretium expectat , Parauorum colonia in Manaram transit , classè Prorex ad Iafanapatanum applicita Regi bellum infert haudquaquam imparato : stabat in procinctu ad defensionem eximie munitus , & regni totius militia septus campum ante urbem regiam obtinebat : magnus vtrimque initio pugnae ardor , & ingentibus animis commissum , sustentantibus se fortiter partibus , Rege quidem suorum numero ; Prorege Lusitanorum robore , & virtute , qua per conflictus iteratos breui hostes fusi , in urbem retruduntur , hæc naturæ ingenio , quàm arte munitior , tormentorum muralium coronabatur immenso numero (ferè nauium ex præda eò illifarum aut in Cilai arenis hærentium) & difficultate expugnandi , retundebat animos agredientium nisi præter omnem expectationem , obfessorum errore iis periisset. Decumanam portam qua vna patebat aditus prodigialis modi machina tuebatur , Bazaracchis ore tenuis facta , hoc est vili ex ferro , plumbo , & similibus conflata in vnum moneta : huic ad staturam medij hominis libratae machinae propugnatorum spes tota incumbibat , huius confidentia urbem versus , facilem accessum præbebant Lusitanis , quos vbi aduertunt intra ictum stare , vociferantur insano strepitu , simul ignem machinae admovent , sed hæc vel

vel imperitia libratoris, collineantis tantillo altius, ictu pæne vacuo aborrit, & quas mortes claudebat in auras euomit, Lusitanis ægrè duodecim sublatis: inexpectato balistæ errore percussus barbarus, de se actum conclamat, amensquæ propugnacula deserit, Lusitanus perrupto leui pugna ingressu, fit vrbis Dominus; Rex cum suis sylvarum in auia refugit, maiori periculo indagandus, quàm difficile superandus quanquam suis ob crudelitatem maximè inuisum procliue fuit Lusitanis per eosdem in sua habere potestate, aut tora saltem insula pellere, sed huius exitus expeditionis (cuius culpa historici disputent) malignè principiis respondit, vt fiet narrandis perspicuum. Verum Parauis solum mutantibus; præliantibus Lusitanis ibant dies; libertatis pretium Meschita in vinculis diu frustra expectabat; Bisnagæ rex probrosè se ludi arbitratus incipiebat infontem cruciare, certus in illo Christianis sæuum & atrox supplicij exemplum edere, nisi eo quem signabat die, condicta pecunia representaretur: languebat interim fossa magis demersus quàm carcere, manica & compede onustus; sed rege pretij numerandi suspectas moras indignante, reortis in tergum ceruicibus, resupini collum, catena sic pedibus nexum est, vt vno tantum distarent, palmo (quod idem de P. Henriche superius dictum est) ac ne sic quidem satis immobilis, obseruabatur tamen armata custodia, vicissim ad eum excubante, porrigenteque tantulum id cibi quod arcendæ morti sufficeret: tot nihilominus arctatus vinculis, suspitionibus, oculis, modum reperit quò se expediret, industria pueri Christiani quem cum eo captiuum Badagæ detinebant; qui modus explicari aliter non potest nisi si præsens præsentium, & intuentium oculis subduxerit sese, medios enim, custodes pertransit; egressus est extra urbem nudus, fursum deorsum quo tenderet nesciens, per inaccessa & aspera noctes septem errauit, (sylvarum condensis interdium & cauernis se tegens) lacer pedes, ferarum rabiem & Badagarum incursum perpetuo expectans, eius enim deprehensa fuga, viarum transitus alij occupare, alij tractu illo, itineris biduum ad mare obtinente, monere per nuncios vt retraheretur, ipse Deo duce omnem illam crudelè eorum & auaram diligentiam frustratus, in littus denique incidit, vnde amica cimba soluebat in Manaram: incredibili acceptus gratulatione, diuturna tantisper ex fame reficitur, operiturque pro inopia præsentem, & Manaram vehitur: illic eius aspectu Lusitani, vestituque tam inusitato, fuga item mirâ, & sæuis, pronisque ancipiti casibus, ita sunt animo afflictæ, vt inter brachia sublimem velut in triumpho ad Proregem portarèt, qui repetitis complexibus congratulatus est reduci salutem. Nec puer, eius artifex libertatis, fugæ, discriminum, & ærumnarum comes condigno præmio caruit, torque aureo ab nonnullis, veste ab aliis, à quibusdam, vnionibus est donatus, & de piscationis proximè futuræ pretio, fanois bis mille.

Sub idem hoc tempus naues duæ cõparuere in sinu Piscariæ, in certum naufragiũ eò ex Lusitania delatæ nisi ab iis Deus clementer illud auertis-

68.

Infelicitas
duarum na-
uium ex
Lusitan.

K κ

set.